

методів ціни перепродажу, «витрати плюс» або методу чистого прибутку);

– проведення бенчмаркінгу контрольованих операцій, у тому числі із застосуванням інформаційних баз даних;

– арифметична перевірка ринкового діапазону рентабельності контрольованих операцій.

Глобалізація виступає потужним фактором у формуванні нових об'єктів аудиторської перевірки. Проблематика трансфертного ціноутворення буде залишатися актуальною і надалі як для міжнародних та національних компаній, так і для фіскальних органів і аудиторів. У контексті цього серед пріоритетних задач аудиторських фірм є розширення меж аудиторської перевірки за рахунок контролю трансфертних цін та формування організаційних моделей застосування трансфертного ціноутворення.

Список використаних джерел:

1. Петрик О.А. Аудит: методологія і організація: [монографія] / О.А. Петрик. – К.: КНЕУ, 2003. – 206 с.

2. Настанови ОЕСР щодо трансфертного ціноутворення для транснаціональних компаній та податкових служб [Електронний ресурс] // Міністерства доходів і зборів: [сайт]. – Режим доступу: // <http://minrd.gov.ua/data/material/000/021/80820/0.pdf>.

3. Податковий кодекс України / Верховна Рада України. [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ : Верховна Рада України, 1994-2018.

УДК 657.6:336.13(477)

Гуцаленко Л. В.,

д.е.н., професор,

завідувач кафедри аудиту та державного контролю,

Вінницький національний аграрний університет

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ АУДИТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ УКРАЇНИ

Внутрішній аудит в Україні є новим видом діяльності, так само як і професія державного внутрішнього аудитора. Хоча в статті 26 Бюджетного кодексу зазначено, що розпорядники бюджетних коштів в особі їх керівників організовують внутрішній контроль і внутрішній аудит [1], проте Планом заходів щодо реалізації Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2017 року передбачено створення служб внутрішнього аудиту починаючи з 2014 року [3].

Особливістю даного виду контролю є те, що державний фінансовий аудит є не фіскальною формою контролю та носить рекомендаційний характер, його результати дозволяють керівництву підконтрольного суб'єкта проаналізувати власні помилки та виявити недоліки у системі внутрішнього контролю. Проте, беручи до уваги «традиції вітчизняного господарювання, фаховий рівень керівників та фінансову «культуру» не виключено, що значна частина рекомендацій за результатами аудитів може просто ігноруватись» [4, с. 442].

Тому, результати державного фінансового аудиту по кожному конкретному підконтрольному суб'єкту необхідно оприлюднювати на публічних слуханнях та у ЗМІ. Особливо важливим це є у зв'язку з перевіркою використання коштів централізованих фондів, зокрема, місцевих бюджетів.

Чинним законодавством визначено, що в Україні державний фінансовий аудит здійснюють Державна аудиторська служба і Рахункова палата [6].

Особливої уваги потребує аудит ефективності місцевих бюджетів, оскільки в Україні місцеві бюджети знаходяться поза межами незалежного зовнішнього контролю. Так, відповідно статті 98 Конституції України, повноваження вищого органу контролю державних фінансів – Рахункової палати України – поширюються лише на контроль за використанням коштів Державного бюджету України, а органи Державної аудиторської служби в більшості здійснюють також контроль за використанням коштів Державного бюджету України, а коштам місцевих бюджетів особливу увагу не приділяють. Це, безумовно, суперечить принципам незалежності та об'єктивності контролю державних фінансів, що закладені в базових документах INTOSAI – міжнародної професійної організації, що об'єднує вищі органи контролю державних фінансів 189 країн світу [3].

На сьогодні в Україні існує невідповідність вимогам та практикам ЄС в частині поєднання функцій централізованого урядового аудиту та інспектування в одному державному органі. Тому можливим є поступове розмежування цих функцій по мірі розвитку і становлення вітчизняної системи ДВФК. Наразі в практиці органів Держаудит служби запроваджено чотири види аудиту: аудит виконання бюджетних програм; аудит діяльності суб'єктів господарювання; аудит виконання місцевих бюджетів; аудит окремих господарських операцій [5].

Кожен із зазначених видів аудиту містить аспекти та елементи, що визначені в міжнародній практиці і термінології, та є комбінованим аудитом і спрямований на аналіз та оцінку законності, ефективності і результативності управління й використання державних фінансів, досягнення економії та їх цільового використання органами державної влади та суб'єктами господарювання державного та комунального секторів, правильності ведення ними бухгалтерського обліку, достовірності фінансової, бюджетної та іншої звітності, функціонування системи внутрішнього контролю та стану внутрішнього аудиту.

На сьогодні у діяльності державних органів влади функція фінансового управління і контролю залишається неефективною, а відтак – спричиняє незрозуміння керівниками цих органів ролі функції внутрішнього аудиту в контексті його доцільності при досягненні мети та цілей державного органу [2].

З метою модернізації системи державного фінансового контролю з урахуванням євроінтеграційного вектору розвитку України необхідно: удосконалити нормативно-правове поле та методологічне забезпечення аудиту державних фінансів; працювати над підвищенням професійного та етичного рівня підготовки кадрів у сфері державного фінансового аудиту; забезпечити дієвість підвищення відповідальності керівників органів державної влади та

органів місцевого самоврядування за ефективне використання коштів державного та місцевих бюджетів.

Список використаних джерел:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Гуцаленко Л.В. Напрямок реформування системи державного фінансового контролю в Україні / Л.В. Гуцаленко, О.В. Ваховська // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики №6.- 2017, с.7-23
3. Концепція розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2017 року: від 24 травня 2005 р. №158-р. / Кабінет Міністрів України, Розпорядження. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua.laws/show/158-2005-p>
4. Любенко А. Сучасні вимоги до державного фінансового контролю в Україні [Текст] / А. Любенко // Економічний аналіз. Вип. 6. – 2010 – С. 441-444.
5. Порядок проведення Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів: Постанова КМУ від 12.05.2007р. № 698 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/698-2007-%D0%BF>
6. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1999 р. № 2939-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>.

УДК 658.15:005.584.1

Дубініна М. В.,
д.е.н., професор,
кафедра обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет

**ПОСЛУГА «ДЬЮ-ДІЛІДЖЕНС», ЯК РІЗНОВИД ЕКСПЕРТИЗИ
ІНВЕСТИЦІЙНОЇ УГОДИ**

В Україні «дью-ділідженс» часто прирівнюють до юридичного аудиту. Однак поняття юридичного аудиту значно вужче та характеризує правову експертизу відповідності діяльності підприємства вимогам законодавства. В результаті дослідження встановлено, що «дью-ділідженс» – це процедура проведення комплексної експертизи інвестиційної угоди в рамках прийняття рішення про ефективне інвестування капіталу, шляхом мінімізації ризиків, з метою збереження цього капіталу та потенційного збільшення його в майбутньому.

Доведено, що до проведення «дью-ділідженс» доречно залучати спеціалістів різної професійної направленості: оцінювачів, юристів, фінансистів, проектних та кризових менеджерів. До команди з виконання завдання можуть входити економісти, інженери, спеціалісти з безпеки та інші експерти. Хоча, процедура «дью-ділідженс» включає в себе проведення всебічного аналізу діяльності підприємства, іноді під поняттям «дью-